

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

УХВАЛЕНО

Вченою радою академії.

(протокол № 9 від 06.06.2016 р.)

Голова В.С. Бенера

Введено в дію наказом № 69 від 07.06.2016 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 *Освіта*

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 012 *Дошкільна освіта*

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ *Бакалавр дошкільної освіти*

ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ *Вихователь дітей раннього та дошкільного віку*

Обсяг програми – 240 кредитів ЄКТС

Термін навчання – 3 роки 10 місяців

Форма навчання – денна

Кременець 2016

ПЕРЕДМОВА

1. Освітньо-професійна програма бакалавра галузі знань 01 «Освіта» за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» розроблена кафедрою теорії і методики дошкільної освіти Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка до введення в дію Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти.

2. Введено в дію наказом ректора Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка від «07» 06 2016 р. № 69 як тимчасовий документ до введення в дію Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

3. Введено вперше.

4. Розроблено проектною групою у складі:

1. **Фасолько Тетяна Степанівна** – к. пед. н., доцент, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної освіти Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка - керівник проектної групи (гарант освітньо-професійної програми).

2. **Бенера Валентина Єфремівна** – д. пед. н., професор, професор кафедри педагогіки вищої школи Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка - член проектної групи.

3. **Врочинська Людмила Ігорівна** – к. пед. н., доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка - член проектної групи.

5. Освітньо-професійна програма обговорена та схвалена на засіданні вченої ради Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Протокол № 9 від «06» 06 2016 р.

Програму розроблено, керуючись методичними рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (затверджено Міністерством освіти і науки України, наказ № 600 від 01.06.2016 р.).

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Академічна кваліфікація	Бакалавр дошкільної освіти
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Вихователь дітей раннього та дошкільного віку
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою	Навчатися за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 012 Дошкільна освіта можуть особи, які мають повну загальну середню освіту.
Опис предметної області	<p><i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> дошкільне дитинство, гармонізація розвитку дитини, організація та забезпечення життєдіяльності дітей в дошкільних навчальних закладах різного типу і сім'ї.</p> <p><i>Цілі навчання</i> – підготовка фахівців до розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку в закладах системи освіти і сім'ї.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області базується:</i> на поняттях – дошкільна освіта, виховання у дошкільному віці, навчання в дошкільному навчальному закладі, розвиток дітей дошкільного віку, провідний вид діяльності дітей дошкільного віку; на концепціях суб'єкт-суб'єктної взаємодії, єдності свідомості, особистості і діяльності у розвитку дитини, розвивальної освіти, формування розумових дій, зони найближчого розвитку дитини, гри як провідного виду діяльності дитини; технологіях творчого, здоров'я збережувального, розумового, морального, соціально-комунікативно спрямованого навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, організації ігрової і освітньої діяльності із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних і мультимедійних засобів.</p> <p><i>Методи</i> – словесні, наочні, практичні, ігрові, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково пошукові, евристичні, дослідницькі, індуктивні,</p>

	<p>дедуктивні.</p> <p><i>Методики</i> – методики дошкільної освіти (за видами діяльності дітей дошкільного віку).</p>
Академічні права випускників	<p>Можливе продовження освіти за ступенем вищої освіти «магістр» за спеціальністю 012 Дошкільна освіта або за іншими спорідненими спеціальностями.</p>
Працевлаштування випускників	<p>Призначене для навчально-виховної та науково-методичної діяльності в системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності.</p> <p>Державні, кооперативні, приватні заклади всіх типів, які забезпечують здобуття дошкільної освіти на посаді вихователя дітей раннього та дошкільного віку.</p> <p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади:</p> <p>2332 – Вихователь дошкільного навчального закладу</p> <p>2351.2 – Вихователь-методист</p> <p>2332 – Методист з дошкільного виховання</p> <p>3320 – Фахівці з дошкільного виховання</p> <p>Згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади:</p> <p>234 – Primary School</p>

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньо-професійної програми бакалавра:

Обсяг освітньо-професійної програми становить 240 кредитів ЄКТС.
Тривалість програми – 3 роки 10 місяців.

Перелік дисциплін освітньо-професійної програми та її обсяг

Назва навчальної дисципліни	Мінімальна кількість навчальних годин/кредитів вивчення блоку	Форма контролю	Семестр
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
Нормативні навчальні дисципліни			
Історія України	90/3	залік	II

Історія української культури	90/3	залік	III
Філософія	90/3	екзамен	V
Українська мова (за професійним спрямуванням)	90/3	екзамен	III
Іноземна мова	150/5	залік, екзамен	I, II
Інформаційні технології та засоби навчання	90/3	залік	I
Анатомія, фізіологія та гігієна дітей дошкільного віку	180/6	екзамен	II
Основи медичних знань та педіатрії	90/3	екзамен	VIII
Основи дефектології та логопедії	90/3	екзамен	VIII
Історія освіти на Волині	90/3	залік	I
Практикум з сучасної української мови	90/3	залік	II
Соціальна психологія	90/3	екзамен	VII
Безпека життєдіяльності	90/3	залік	IV
Всього за нормативною частиною			1320/44
Дисципліни вільного вибору студентів			
Основи літературної творчості	90/3	залік	III
Історія світової культури/			
Практичний курс іноземної мови			
Релігієзнавство	90/3	залік	IV
Міфологія			
Практичний курс іноземної мови			
Педагогічна риторика			
Політологія	90/3	залік	V
Соціологія			
Практичний курс іноземної мови			
Етика та естетика	90/3	залік	VI
Логіка			

Практичний курс іноземної мови			
Етнологія України	90/3	залік	VII
Технології раннього розвитку дитини			
Всього за вибірковою частиною		450/15	
I. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
Нормативні навчальні дисципліни			
Психологія (загальна, педагогічна, історія психології)	240/8	екзамен, залік	I, II
Психологія дитяча (психологія дитячої творчості)	330/11	екзамен, залік	III, IV, V
Етнопсихологія	90/3	залік	VIII
Вступ до спеціальності	90/3	екзамен	I
Педагогіка загальна	180/6	екзамен	I
Педагогічна творчість	90/3	екзамен	VII
Основи науково-педагогічних досліджень	90/3	залік	V
Управління в системі дошкільної освіти	90/3	залік	VII
Педагогіка дошкільна (Історія дошкільної педагогіки)	330/11	екзамен, залік, екзамен	II, III, IV
Основи природознавства з методикою ОЗП	180/6	екзамен	IV
Теорія та методика розвитку рідної мови (дошкільна лінгводидактика, методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей, методика ознайомлення дітей з суспільним довкіллям)	210/7	екзамен, екзамен	IV, V

Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей	180/6	екзамен	II, III
Теорія та методика фізичного виховання	150/5	екзамен	III
Теорія та технологія валеологічної освіти дітей дошкільного віку	90/3	залік	IV
Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень	150/5	екзамен	IV
Теорія і методика музичного виховання	90/3	екзамен	VI
Теорія та методика співпраці з родинами	90/3	залік	VIII
Комп'ютерні технології в роботі з дітьми	90/3	залік	VI
Дитяча література	180/6	екзамен	I
Культура мовлення та виразне читання	90/3	залік	II
Художня праця та основи дизайну	90/3	залік	I
Порівняльна дошкільна педагогіка	90/3	екзамен	V
Методика навчання іноземної мови в ДНЗ і початковій школі	90/3	екзамен	III
Курсова робота (Психологія дитяча /педагогіка дошкільна/ історія дошкільної педагогіки/ методики дошкільної освіти)	90/3	залік	VI
Польова практика	60/2	залік	II
Навчально-педагогічна практика в групах раннього та дошкільного віку	300/10	залік, залік	V, VI

Літня педагогічна практика	120/4	залік	VI
Переддипломна педагогічна практика	210/7	залік	VIII
Всього за нормативною частиною		4080/136	
Дисципліни вільного вибору студентів			
Основи корекційної педагогіки та інклюзивної освіти	90/3	залік	IV
Теорія та методика навчання та виховання обдарованих дітей			
Виховання дітей в різновікових групах	90/3	залік	VIII
Розвиток і виховання дітей раннього віку			
Інноваційні педагогічні технології в дошкільній освіті	120/4	залік	VIII
Теорія та технології розвитку дитячої художньої творчості			
Педагогіка початкової освіти	90/3	екзамен	V
Психологія особистості			
Методика навчання української мови	150/5	екзамен	VI
Основи патопсихології та психотерапії			
Методика навчання математики	150/5	екзамен	VI
Психологічна діагностика та корекція			
Методика навчання природознавства	150/5	екзамен	VII
Психологічна служба в закладах освіти			
Музичне виховання і основи хореографії з методикою навчання	90/3	залік	VIII
Основи математичної статистики			

Трудове навчання з практикумом	90/3	залік	VII
Основи психологічного тренінгу			
Образотворче мистецтво з методикою навчання	90/3	екзамен	VII
Вікова психологія			
Фізична культура з методикою навчання	90/3	екзамен	VI
Психологічне консультування			
Спостереження та пробні уроки в початковій школі	150/5	залік	VII
Спостереження та діагностично-корекційна робота з психології			
Всього за вибірковою частиною		1350/45	
Разом за циклом професійної підготовки		5430/180	
Разом за нормативною та вибірковою частинами		7200 /240	

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності	ЗК1.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.
	ЗК3.	Здатність володіти державною мовою як усно, так і письмово
	ЗК4.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	ЗК5.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК6.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК7.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності.
	ЗК8.	Здатність працювати як автономно, так і в команді на засадах міжособистісної взаємодії.
	ЗК9.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
	ЗК10.	Навички здійснення безпечної діяльності; прагнення до збереження навколишнього середовища.
	ЗК11.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1.	Здатність усвідомлювати високе соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вихователя дітей раннього та дошкільного віку.
	СК 2.	Здатність проектувати і провадити освітній процес із врахуванням сучасного сталого розвитку суспільства та рівня розвитку особистості дитини раннього і дошкільного віку.
	СК3.	Здатність діагностувати і оцінювати рівень розвитку, досягнення і освітні потреби особистості дитини раннього і дошкільного віку.
	СК4.	Здатність створювати психолого-педагогічні умови для саморозвитку і самореалізації суб'єктів освітнього процесу та реалізовувати професійно-педагогічну діяльність в умовах відкритого освітнього середовища закладу освіти.

СК5.	Здатність до розвитку в дітей раннього та дошкільного віку мовлення як засобу спілкування та взаємодії з однолітками та дорослими, навчання дітей української мови.
СК6.	Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної та екологічно доцільної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі.
СК7.	Здатність створювати і підтримувати психологічно безпечне і сприятливе освітнє середовище закладу освіти, що сприяє навчанню дітей раннього і дошкільного віку незалежно від їхнього соціально-культурного та економічного контексту.
СК8.	Здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів власної професійно-педагогічної діяльності, включаючи спроможність обмірковувати власні та інші системи цінностей, розвиток і практику.
СК9.	Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
СК10.	Здатність використовувати основи теорії і методології освіти в професійно-педагогічній діяльності.
СК11.	Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.
СК12.	Здатність впроваджувати у професійній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології.
СК13.	Здатність трансформувати і впроваджувати у власній професійній діяльності передовий педагогічний досвід у галузі освіти.
СК14.	Здатність проектувати і провадити науково-дослідницьку діяльність в професійній сфері.
СК15.	Здатність здійснювати усну комунікацію в різноманітних освітніх контекстах.
СК16.	Вміння будувати взаємини з дітьми на основі принципів гуманізму, демократизму, педагогічного оптимізму; налагоджувати спільну роботу дошкільного навчального закладу та школи, батьків, громадськості.

	СК17.	Здатність працювати з дітьми, що мають особливі освітні потреби та обирати ефективні форми та методи, технології роботи з ними.
	СК18.	Здатність освоювати ряд навчальних та оцінювальних освітньо-педагогічних стратегій і розуміння їх теоретичних основ.

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН1.	Продемонструвати знання галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері дошкільної освіти.
РН2.	Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби дошкільної освіти.
РН3.	Продемонструвати сучасні уявлення про підходи до управління педагогічною взаємодією, організацією навчально-виховного процесу, сучасною освітньою технологією навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку.
РН4.	Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами.
РН5.	Продемонструвати сучасні уявлення про зміст навчальної компетенції та її гностичного, виховного, розвивального, планувального, організаційного, контролюючого та діагностичного компонентів.
РН6.	Продемонструвати базові уявлення з дисциплін гуманітарної, соціально-економічної, математичної та природничо-наукової підготовки майбутнього фахівця.
РН7.	Застосовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових й індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей дитячих колективів і конкретних педагогічних ситуацій.
РН8.	Вміти вести педагогічну роботу; визначати ступінь і глибину засвоєння навчального програмного матеріалу, прищеплювати дошкільникам навички самостійного опанування й поповнення знань.
РН9.	Користуватися різноманітними методами і формами навчання, прогресивними прийомами керівництва навчально-виховною діяльністю дитячих колективів.
РН10.	Використовувати навички, що були сформовані й розвинуті під час вивчення дисциплін професійної практичної підготовки.

PH11.	Здійснювати критичний аналіз теоретичної та методичної літератури в галузі дошкільної освіти.
PH12.	Обґрунтовувати вибір ефективних методів і прийомів для реалізації навчально-виховного процесу та завдань наукових досліджень в галузі дошкільної освіти.
PH13.	Вивчати, аналізувати та впроваджувати передовий педагогічний досвід в практику роботи дошкільних навчальних закладів.
PH14.	Здійснювати науково-дослідну і методичну діяльність в сфері дошкільної освіти.
PH15.	Організовувати освітньо-виховний процес у дошкільному навчальному закладі.
PH16.	Систематично підвищувати свою професійно-педагогічну майстерність.
PH17.	Ефективно використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, створювати блоги, флеш-анімації, презентації, буклети.
PH18.	Застосовувати на практиці знання щодо безпечної діяльності, зокрема, в природі; в галузі наукової організації й охорони праці.
PH19.	Застосовувати інформаційні та комунікаційні, здоров'язбережувальні технології в галузі дошкільної освіти.
PH20.	Демонструвати навички публічної етичної поведінки.

З метою співвіднесення визначених результатів навчання та компетентностей, зазначених у освітній програмі, використовується матриця відповідності визначених програмою результатів навчання та компетентностей (Таблиця 1.).

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Підсумкова атестація здійснюється у формі атестаційних екзаменів: - Тестовий іспит з психолого-педагогічних дисциплін; - Кваліфікаційний іспит з фахових методик дошкільної освіти
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна робота зі спеціальності 012 Дошкільна освіта як форма підсумкової атестації не передбачена
Вимоги до атестаційного/єдиного	Тестовий іспит з психолого-педагогічних дисциплін проводиться у вигляді тестів і передбачає

державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	<p>перевірку рівня відповідності здобутих компетентностей випускника та результатів навчання. Перевірка передбачає розробку необхідної бази тестових завдань з психолого-педагогічних дисциплін.</p> <p>Кваліфікаційний іспит здійснюється у формі особистої презентації випускником відповідей на питання з фахових методик дошкільної освіти. Екзамени передбачають встановлення відповідностей здобутих студентом загальних та спеціальних компетентностей та дозволяють визначити рівень досягнення програмних результатів навчання.</p>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	<p>Не передбачено</p>

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка передбачає здійснення таких процедур і заходів, передбачених Законом України «Про вищу освіту»:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII. Вимоги професійних стандартів

Стандарт відсутній.

IX. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – : Режим доступу: <https://mon.gov.ua/.../bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-nasajt-ostatochnij.pdf>
2. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 1 липня 2014 року / Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37-38. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
4. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1324-18>
6. Концепція розвитку інклюзивної освіти [Електронний ресурс] // Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ МОН №912 від 01.10.10 р. – Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189/
7. Концепція розвитку неперервної педагогічної освіти [Електронний ресурс] / МОН України // Про затвердження галузевої Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.08.2013 р. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36816/
8. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років : Проект [Електронний ресурс / Стратегічна дорадча група «Освіта» ;

- МОН України. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>
9. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року // Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>
 10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: mon.gov.ua/content/Діяльність/Реформа%20освіти/07-metod-rekomendacziyi.doc
 11. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. ISBN 978-966-2432-22-0.
 12. Наказ МОН України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/5555
 13. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010/ [розроб. : М. Гаврицька та ін.]. – К. : Соцінформ, 2010. – 746 с.
 14. Національна рамка кваліфікацій / Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
 15. Красовська Ольга. Компетентнісний підхід до розроблення стандартів вищої освіти в галузі знань «Освіта» / Ольга Красовська // Молодь і ринок. – 2016. – № 5 (136). – С. 64-68.
 16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
 17. Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі : Наказ МОН України від 31.12.2015 №1436 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/ru/about-ministry/normative/4897->
 18. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG): / Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти; Європейський союз студентів; Європейська асоціація університетів; Європейська асоціація закладів вищої освіти; Конфедерація європейського бізнесу «БІЗНЕСЄВРОПА»;

Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти. – Єреван, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

19. International Standard Classification of Education ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>

Пояснювальна записка

Код та найменування спеціальності – **012 «Дошкільна освіта»**
Рівень вищої освіти – **перший рівень (освітньо-професійний) / шостий рівень (кваліфікаційний)**

Форма навчання – денна або заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання **240 кредитів ЄКТС; 3 роки 10 місяців навчання**

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання – повна загальна середня освіта.

Таблиця 1.

Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.	+			+
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
3. Здатність володіти державною мовою як усно, так і письмово		+	+	+
4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	+
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.		+	+	+
6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+	+		+
7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності.		+		+
8. Здатність працювати як автономно, так і в команді на засадах міжособистісної взаємодії.		+	+	+
9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	+		+	+
10. Навички здійснення безпечної діяльності; прагнення до збереження навколишнього середовища.		+		+
11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+		+

Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Здатність усвідомлювати високе соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вихователя дітей раннього та дошкільного віку.	+		+	+
2. Здатність проектувати і провадити освітній процес із врахуванням сучасного сталого розвитку суспільства та рівня розвитку особистості дитини раннього і дошкільного віку.	+	+	+	+
3. Здатність діагностувати і оцінювати рівень розвитку, досягнення і освітні потреби особистості дитини раннього і дошкільного віку.	+	+	+	+
4. Здатність створювати психолого-педагогічні умови для саморозвитку і самореалізації суб'єктів освітнього процесу та реалізовувати професійно-педагогічну діяльність в умовах відкритого освітнього середовища закладу освіти.		+	+	+
5. Здатність до розвитку в дітей раннього та дошкільного віку мовлення як засобу спілкування та взаємодії з однолітками та дорослими, навчання дітей дошкільного віку рідної мови.	+	+	+	+
6. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної та екологічно доцільної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі.	+	+	+	+
7. Здатність створювати і підтримувати психологічно безпечне і сприятливе освітнє середовище закладу дошкільної освіти, що сприяє навчанню дітей раннього і дошкільного віку незалежно від їхнього соціально-культурного та економічного контексту.	+	+		+
8. Здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів власної професійно-педагогічної діяльності, включаючи спроможність обмірковувати власні та інші системи цінностей, розвиток і практику.		+	+	+
9. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленневою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.		+	+	+
10. Здатність використовувати основи	+	+		

теорії і методології освіти в професійно-педагогічній діяльності.				
11. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.		+		+
12. Здатність впроваджувати у професійній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології.		+	+	+
13. Здатність трансформувати і впроваджувати у власній професійній діяльності передовий педагогічний досвід в галузі освіти.	+	+		+
14. Здатність проектувати і провадити науково-дослідницьку діяльність в професійній сфері.		+	+	
15. Здатність здійснювати усну комунікацію в різноманітних освітніх контекстах.	+		+	+
16. Вміння будувати взаємини з дітьми на основі принципів гуманізму, демократизму, педагогічного оптимізму; налагоджувати спільну роботу дошкільного навчального закладу та школи, батьків, громадськості.		+	+	
17. Здатність працювати з дітьми, що мають особливі потреби та обирати ефективні форми та методи, технології роботи з ними.	+	+	+	+
18. Здатність освоювати ряд навчальних та оцінювальних освітньо-педагогічних стратегій і розуміння їх теоретичних основ.	+		+	

Таблиця 2.

Матриця відповідності визначених освітньою програмою результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																														
	Інтегральна	Загальні											Спеціальні (фахові, предметні)																		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1. Продемонструвати знання галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері дошкільної освіти.	+	+	+	+				+				+	+	+		+		+	+			+								+	+
2. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби дошкільної освіти.	+	+	+	+				+		+			+	+		+			+		+	+	+	+	+					+	
3. Продемонструвати сучасні уявлення про підходи до управління педагогічною взаємодією, організацією навчально-виховного процесу, сучасною освітньою технологією навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку.	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+		+			+		+	+	+	+		+	+	+		+	

4. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами.	+	+	+				+	+		+				+	+	+		+								+		
5. Продемонструвати сучасні уявлення про зміст навчальної компетенції та її гностичного, виховного, розвивального, планувального, організаційного, контролюючого та діагностичного компонентів.	+	+	+		+	+		+			+	+	+	+				+	+		+		+				+	
6. Продемонструвати базові уявлення з дисциплін гуманітарної, соціально-економічної, математичної та природничо-наукової підготовки майбутнього фахівця.	+			+	+	+				+			+			+	+	+	+			+	+	+			+	
7. Застосовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+					+	+	+	+

вікових й індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей дитячих колективів і конкретних педагогічних ситуацій.																												
8. Вміти вести педагогічну роботу; визначати ступінь і глибину засвоєння навчального програмного матеріалу, прищеплювати дошкільникам навички самостійного опанування й поповнення знань.	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+		+	+	+	+			+	+				+	+	+	
9. Користуватися різноманітними методами і формами навчання, прогресивними прийомами керівництва навчально-виховною діяльністю дитячих колективів.	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+				+	+		+	+	+				+	
10. Використовувати навички, що були сформовані й розвинуті під час вивчення дисциплін професійної практичної підготовки.	+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+				+	+
11. Здійснювати критичний аналіз теоретичної та методичної літератури в галузі дошкільної освіти.	+	+	+	+	+								+	+						+		+	+		+			

12. Обґрунтовувати вибір ефективних методів і прийомів для реалізації навчально-виховного процесу та завдань наукових досліджень в галузі дошкільної освіти.	+	+	+	+		+	+	+			+			+	+	+	+		+		+	+							+		
13. Вивчати, аналізувати та впроваджувати передовий педагогічний досвід в практику роботи дошкільних навчальних закладів.	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+	+		+			+	+	+		+								
14. Здійснювати науково-дослідну і методичну діяльність в сфері дошкільної освіти.	+	+	+	+	+		+	+				+	+						+										+		
15. Організувати освітньо-виховний процес у дошкільному навчальному закладі.	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+		+								+	+	
16. Систематично підвищувати свою професійно-педагогічну майстерність.	+	+	+	+	+	+	+			+			+			+			+	+		+								+	
17. Ефективно використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, створювати блоги, флеш-анімації, презентації, буклети.	+		+	+	+	+	+		+			+	+	+		+			+		+		+					+		+	

Додатки

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОBOB'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14	СК 15	СК 16	СК 17	СК 18	
ЗО.01		+	+		+				+				+										+							
ЗО.02		+	+		+				+			+	+			+			+								+	+		
ЗО.03	+	+	+				+		+			+	+						+		+							+	+	
ЗО.04		+	+		+						+					+							+				+		+	
ЗО.05		+		+	+			+			+				+									+			+			
ЗО.06	+	+	+		+					+	+		+										+		+					
ЗО.07	+	+	+		+				+	+				+			+						+				+		+	
ЗО.08		+	+				+		+	+				+									+				+		+	
ЗО.09		+	+				+		+	+				+									+				+		+	
ЗО.10	+		+						+		+	+							+	+		+		+					+	
ЗО.11		+	+		+						+					+							+				+	+	+	
ЗО.12	+	+	+		+			+	+		+	+			+				+								+	+	+	
ЗО.13	+	+	+				+			+	+		+				+													
ПО.01	+	+	+				+	+				+	+		+				+	+								+	+	
ПО.02	+		+			+	+	+					+	+		+			+		+	+						+	+	+
ПО.03	+	+	+					+				+				+			+					+			+			
ПО.04	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+			+			+	+	+			+			+			+
ПО.05	+	+					+		+		+	+	+		+				+		+			+	+		+		+	+
ПО.06	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+				+	+	+			+	+			+	+	+
ПО.07	+	+	+						+					+												+				
ПО.08	+	+	+			+	+			+		+	+		+				+	+		+					+	+	+	+
ПО.09	+	+	+				+			+	+	+	+		+		+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+

**МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПР) ВІДПОВІДНИМИ
ОБОВ'ЯЗКОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ПР-1	ПР-2	ПР-3	ПР-4	ПР-5	ПР-6	ПР-7	ПР-8	ПР-9	ПР-10	ПР-11	ПР-12	ПР-13	ПР-14	ПР-15	ПР-16	ПР-17	ПР-18	ПР-19	ПР-20
30.01					+	+											+			+
30.02						+	+										+			+
30.03					+	+	+				+						+			+
30.04						+	+				+			+		+	+			+
30.05						+	+	+								+	+			+
30.06						+	+									+	+		+	
30.07	+			+		+	+										+	+	+	
30.08				+		+	+										+	+	+	
30.09				+		+	+					+				+	+		+	
30.10						+	+									+				+
30.11					+	+	+				+			+			+			+
30.12				+	+	+	+										+			+
30.13	+														+			+		
ПО.01		+	+	+			+			+		+					+			
ПО.02	+	+	+				+		+						+	+				
ПО.03						+	+			+							+			+
ПО.04	+	+	+				+			+						+		+		+
ПО.05	+						+		+				+			+				
ПО.06		+	+	+	+		+	+	+			+	+		+	+	+			+
ПО.07	+				+		+				+	+					+			
ПО.08	+	+	+	+						+	+			+	+			+	+	+
ПО.09	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+		+		+		+	
ПО.10		+				+				+	+						+	+		
ПО.11		+					+	+		+	+				+		+			+
ПО.12		+	+				+	+		+	+		+			+	+			
ПО.13	+	+	+	+			+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	
ПО.14		+	+							+	+		+				+	+	+	
ПО.15		+	+			+		+	+	+	+	+	+				+			
ПО.16		+	+	+			+	+		+	+		+			+	+			

